

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Marta Romańska

SSA Jan Kremer (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. D. i D. D.

przeciwko Gminie B.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 listopada 2010 r.,

zażalenia powodów na postanowienie o kosztach zawarte

w wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 czerwca 2010 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odrzuca zażalenie w części dotyczącej orzeczenia o kosztach zawartego w pkt 1 IV;**
- 2. zmienia zaskarżone orzeczenie zawarte w pkt 4 w ten sposób, że oddala wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania od D. D.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 9 czerwca 2010 r. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w O. oddalający powództwo J. D. przeciwko Gminie B. w ten sposób, że nakazał pozwanej Gminie złożenie oświadczenia woli przenoszącego na rzecz powodów J. D. i D. D. na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej prawa własności nieruchomości położonej w P., Gmina B., składającej się z działki ewidencyjnej nr (...)/2

o pow. 0,0996 ha objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w O. za zapłatą kwoty 12 850 zł, oddalił powództwo w pozostałej części i zasądził od strony pozwanej na rzecz J. D. kwotę 1860 zł. tytułem kosztów postępowania. Ponadto zasądził od powódki D. D. na rzecz pozwanej Gminy kwotę 1200 zł, odstępując od obciążania jej kosztami należnymi Skarbowi Państwa, oddalił jej apelację, zasądził na rzecz J. D. od strony pozwanej kwotę 1843 zł tytułem kosztów postępowania odwoławczego i kwotę 600 zł od D. D. na rzecz pozwanej tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, także nie obciążając jej kosztami na rzecz Skarbu Państwa z tytułu opłaty od apelacji.

Orzeczenie o kosztach należnych powodowi J. D. Sąd Okręgowy oparł na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu i powołując art. 98 k.p.c. wskazał, że na koszty te złożyły się opłata od pozwu, opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz wynagrodzenie pełnomocnika wyliczone według § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Pismo D. D. z dnia 19 listopada 2002 r. Sąd Okręgowy potraktował jako pozew w nowej sprawie, wskazując na niemożność wstąpienia do postępowania po stronie powodowej mocą własnych działań strony. Zarazem Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd pierwszej instancji uchybił czynnościom procesowym, nie traktując w ten sposób tego pisma, co uzasadniało nieobciążanie powódki kosztami należnymi Skarbowi Państwa (art. 102 k.p.c.). Zważywszy jednak, że strona pozwana była reprezentowana przez pełnomocnika, Sąd zasądził na podstawie art. 98 k.p.c. od D. D. na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Ponadto orzeczono o kosztach postępowania apelacyjnego na rzecz powoda J. D., zasądzając na podstawie już powołanych przepisów oraz § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia koszty w podwyższonej stawce – dwukrotność stawki minimalnej, zgodnie z wnioskiem.

Postanowienia zawarte w pkt 1. III i IV oraz w pkt 4 wyroku dotyczące kosztów postępowania zaskarżyli powodowie, wnosząc o zmianę orzeczenia, przy czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. oraz art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uwzględnił zażalenie powoda odnośnie pkt 1. III wyroku. W uzasadnieniu

zażalenia powódka D. D. przedstawiła stanowisko dotyczące jej wstąpienia do postępowania i wniosła o uchylenie orzeczenia w pkt 1 .IV i pkt 4, ewentualnie o jego zmianę i nieobciążanie jej kosztami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie w części dotyczącej zaskarżenia postanowienia zawartego w punkcie 1. IV wyroku Sądu Okręgowego, którym zasądzono od D. D. na rzecz pozwanego kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję podlegało odrzuceniu na podstawie, przepis art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie obejmuje bowiem rozstrzygnięć o kosztach postępowania dotyczących kosztów w postępowaniu pierwszoinstancyjnym także wówczas, gdy zostały one zasądzone w wyniku wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia reformatoryjnego (por. postanowienie z dnia 24 września 2010 r., IV CZ 60/10, nie publ.). Z tego względu w omawianym zakresie orzeczono jak w pkt 1 sentencji (art. 394¹ § 3 zw. z art. 398²¹ i art. 373 k.p.c.).

Zażalenie zasługuje natomiast na uwzględnienie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym (pkt 4 wyroku). Sąd Okręgowy powołał jedynie przepisy regulujące zasadę i wysokość kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję, nie odnosząc ich do konkretnych okoliczności sprawy, tymczasem do oddalenia wniosku o zasądzenie kosztów wystarczające było stwierdzenie, że strona pozwana przegrała sprawę. Okoliczność ta przesądza brak podstawy do zasądzenia na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania od powódki, co skutkowało zmianą pkt 4 wyroku i oddaleniem wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁶ k.p.c.